

Mesura de govern per al desplegament del model de casals de barri com a casals comunitaris 2025-2027

Mesura de govern
Febrer 2025

Àrea de Drets Socials,
Salut, Cooperació
i Comunitat
Departament
d'Equipaments de
Proximitat i de Política
Comunitària

**Ajuntament
de Barcelona**

Sumari

1	Introducció	4
2	Antecedents i marc normatiu	6
3	Marc conceptual	8
	A. El marc de l'acció comunitària	8
	B. Pla municipal d'acció comunitària 2018-2022	9
	C. Els casals de barri com a equipaments comunitaris	11
	D. El model dels casals comunitaris	13
4	Situació actual (2024)	18
5	Objectius de la mesura de govern	22
6	Línies d'acció	24
7	Governança	28
8	Calendari	30
9	Pressupost	31

---

1 Introducció

Aquest document sorgeix de la necessitat d'aprofundir en el procés de desplegament del model de casals de barri amb l'objectiu de consolidar-los com a equipaments de proximitat motors d'acció comunitària.

Els casals de barri són molt més que espais físics; són equipaments fonamentals per a la creació de xarxes de suport, la promoció de vincles socials i el desenvolupament de l'organització comunitària als barris de Barcelona. En una ciutat diversa i dinàmica com la nostra, els casals esdevenen equipaments essencials per respondre a les necessitats socials i impulsar un model de ciutat que aposti per la cohesió social i l'empoderament ciutadà.

La seva funció no es limita a oferir activitats culturals o recreatives, sinó que va més enllà, actuant com a espais de trobada i participació on les persones poden construir vincles de confiança, organitzar-se per fer front a les seves necessitats comunes i desenvolupar projectes col·lectius que beneficïen tota la comunitat. D'aquesta manera, els casals de barri són un instrument fonamental per a la democràcia participativa i per enfortir el teixit social dels nostres barris.

En un context marcat per desigualtats creixents i on molts veïns i veïnes es troben en situacions de vulnerabilitat, els casals de barri es presenten com espais clau per a l'articulació de respostes comunitàries. A través d'ells, es fomenten dinàmiques de col·laboració i suport mutu entre les persones, entitats i col·lectius, la qual cosa contribueix a millorar la qualitat de vida i la inclusió social.

Per tot això, és imprescindible continuar potenciant i expandint la Xarxa de casals de barri a la ciutat, dotant-los dels recursos i el suport necessari perquè puguin seguir complint el seu rol com a centres de cohesió, participació i transformació social. Aquesta mesura de govern té com a objectiu consolidar els casals de barri com a eines estratègiques per construir una ciutat més justa, inclusiva i participativa, capaç de donar resposta a les necessitats actuals i futures dels seus habitants.

---

2 Antecedents i marc normatiu

La [Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local](#) estableix que els ajuntaments són l'administració pública d'àmbit territorial més propera a la ciutadania i disposen de recursos i serveis orientats a satisfer les necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal, però la planificació i proliferació dels recursos i dels equipaments s'ha adaptat, i ha estat molt diferent, segons les singularitats de cada municipi.

L'Ajuntament de Barcelona ha promogut al llarg de la seva història diverses formes d'interacció entre la institució pública municipal i les iniciatives ciutadanes comunitàries, basades en el reconeixement de l'interès de la ciutadania en la gestió i l'ús comunitari del patrimoni públic.

Aquestes pràctiques han estat emparades pel règim especial del municipi de Barcelona, que en l'article 34 de la [Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona](#), configura la gestió cívica com un instrument de participació ciutadana pel qual s'atribueix a una entitat sense ànim de lucre el desenvolupament i l'organització d'activitats en equipaments municipals. Fórmules que han estat consolidades i regulades al Programa de Patrimoni Ciutadà de Barcelona.

El Programa de Patrimoni Ciutadà és el marc conceptual i institucional amb què l'Ajuntament de Barcelona ubica l'instrument, procediment i seguiment dels atorgaments de projectes de gestió cívica. Des d'aquest programa, l'Ajuntament promou el reconeixement i la consolidació de la participació cívica, caracteritzada per la incorporació i corresponsabilització ciutadana en les polítiques públiques.

Aquest marc jurídic ha promogut que el moviment veïnal de la ciutat reclami un paper en la gestió dels equipaments, reivindicant espais propis per organitzar la vida comunitària, i provocant l'augment del nombre dels casals de barri en molts territoris de la ciutat. Gran part d'aquests estan o han estat gestionats per la societat civil organitzada de la ciutat, però, independentment de la fórmula de gestió, tots tenen una vocació comunitària i de proximitat, que els singularitza i els dota d'identitat.

Els casals de barri, doncs, han anat ocupant el seu espai en el panorama dels equipaments de la ciutat, i amb el [Decret d'Alcaldia, de 20 de juliol de 2013, de creació del Departament de Coordinació de Casals de Barri](#), es va donar l'estructura per al desenvolupament del seu funcionament.

D'altra banda, el [Pla estratègic 2015-2018 de Casals de Barri de Barcelona](#) va ser l'impuls municipal que, posteriorment, va donar peu al desenvolupament del [model de casals de barri](#), que impulsa aquesta Mesura de Govern, publicat al mes de juliol de 2022 i que és la guia definitiva per enfortir els casals de barri de Barcelona en la seva dimensió comunitària.

Finalment, la nova [Llei 11/2023, del 27 de desembre, de foment de l'associacionisme](#), insta els ajuntaments, en el seu article 19, a que garantir la cessió o l'ús dels espais dels equipaments municipals, tenint en compte llur disponibilitat patrimonial i la disponibilitat dels espais i atenent les finalitats d'enfortiment comunitari de les associacions i el benefici col·lectiu. I per aquest motiu, ara més que mai, cal vetllar perquè els casals de barri refermin la seva intencionalitat comunitària i apostin per l'enfortiment de la vida associativa, en les seves diverses formes actuals.

---

3 Marc conceptual

A. El marc de l'acció comunitària

L'Ajuntament de Barcelona defineix el marc de referència per a l'acció comunitària en les polítiques municipals "[Cap a una política pública d'acció comunitària](#)", on s'especifica un marc conceptual, estratègic i operatiu per impulsar l'acció comunitària (AC) a Barcelona, amb l'objectiu de reforçar les relacions entre la ciutadania i les institucions.

L'AC es defineix com un projecte col·lectiu orientat a donar respostes a problemes socials que només es poden abordar des d'una perspectiva col·lectiva. Això implica superar els enfocaments d'intervenció social que es limiten a tractar situacions individuals i promoure, en canvi, dinàmiques de cooperació directa entre la ciutadania i les institucions. Aquest enfocament no només inclou els representants associatius, sinó que busca la implicació directa de les persones en la creació i implementació de projectes comunitaris.

L'AC té com a objectiu fonamental l'empoderament de les persones, la millora de les condicions de vida i la inclusió social. Aquesta iniciativa no només aspira a transformar les realitats individuals, sinó que busca fomentar comunitats fortes i proactives, capaces de reivindicar i defensar els seus drets col·lectius. Així, doncs, la metodologia de l'AC es basa en establir relacions de col·laboració i coproducció, deixant enrere models assistencialistes o clientelistes que generen dependència de les persones cap als serveis i equipaments públics. El lideratge en aquest procés és facilitador i democràtic, i reconeix cada persona com a protagonista activa.

Per això, en l'àmbit de la política pública, l'AC es presenta com una estratègia clau per combatre les desigualtats creixents i fomentar la cohesió social en una societat cada vegada més diversa i fragmentada. La política pública d'AC no només busca millorar la qualitat dels serveis públics a través de la seva dimensió comunitària, sinó que també vol reforçar les capacitats de la societat civil per organitzar-se i participar en la presa de decisions. Aquesta política promou la col·laboració entre ciutadania i institucions, amb un model que reconeix la importància tant de l'acord com del conflicte en la construcció de solucions.

D'altra banda, un altre element central és la proposta de crear un [Sistema comunitari de polítiques socials \(SCPS\)](#), format per serveis públics clau, com els centres de salut, les escoles i els serveis socials. Aquests serveis, ja presents en el territori, actuen com a promotors directes de l'acció comunitària, ja que treballen col·lectivament amb la població.

El sistema s'organitza al voltant de la col·laboració professional entre treballadors/es socials, mestres, metges/esses i altres professionals, que impulsen l'AC de manera sinèrgica i la integren en la vida comunitària de manera coherent amb la seva missió.

Per tant, hi ha una aposta important, i així queda reflectit en aquest document marc, per **l'enfortiment autònom de les comunitats** a partir d'un eix triple: l'enfortiment econòmic, democràtic i social. Es proposa que les associacions i entitats comunitàries augmentin la seva independència econòmica, de manera que es redueixi la seva dependència del finançament públic i que, alhora, millorin la seva qualitat democràtica amb més transparència i participació. També s'encoratja aquestes entitats perquè n'ampliïn la base social i incidència transformadora. Per facilitar aquest enfortiment, l'Administració ofereix suport econòmic, infraestructures i altres recursos, sense deixar de fomentar l'autonomia d'aquestes entitats.

Finalment, és absolutament necessari disposar d'un **model de governança comunitària** que integri tres dimensions: **política, estratègica i territorial**. Dins l'àmbit polític, es busca ajustar els lideratges entre els districtes i les àrees de govern; pel que fa a la dimensió estratègica, es vol garantir la coherència entre els serveis implicats; finalment, a escala territorial, es promou la participació activa de la ciutadania i dels i les professionals en els barris. Es reconeix la necessitat de perfils professionals nous, com el gestor/a del procomú, que ajudi a coordinar i promoure les iniciatives comunitàries i faci de pont entre els serveis públics i la comunitat. Aquest sistema de governança està pensat per garantir la col·laboració i la coproducció entre serveis i comunitats i crear oportunitats per al diàleg i la resolució de conflictes.

En resum, aquest marc de referència ens emplaça a **apostar per una acció comunitària que promogui la participació ciutadana i la col·laboració amb les institucions**, amb l'objectiu de construir una societat més forta, inclusiva i cohesionada, capaç de fer front als reptes socials actuals i futurs.

B. Pla municipal d'acció comunitària 2018-2022

El [Pla municipal d'acció comunitària 2018-2022](#) de l'Ajuntament de Barcelona es va dissenyar amb l'objectiu de reforçar la implicació activa de la ciutadania en la vida comunitària per fomentar una ciutat més inclusiva i cohesionada. Amb aquest pla, es va apostar per potenciar la participació ciutadana en la presa de decisions col·lectives per crear espais de diàleg, com els consells de barri, que permeten que els veïns i veïnes puguin incidir directament en els projectes que afecten el seu entorn. Així, es buscava crear una ciutat on la participació democràtica fos un element clau per enfortir les relacions entre les persones i les institucions.

Una de les línies estratègiques clau del Pla municipal d'acció comunitària 2018-2022 de l'Ajuntament de Barcelona va ser la de convertir els equipaments municipals en motors d'acció comunitària. Aquesta estratègia tenia com a objectiu transformar els equipaments de proximitat (com centres cívics, biblioteques, casals de barri i altres infraestructures públiques) en espais centrals per al desenvolupament de la vida comunitària i la cohesió social.

Els equipaments no només havien de ser llocs de serveis o activitats, sinó que es buscava que esdevinguessin punts de trobada i de dinamització social. L'Ajuntament volia aprofitar el potencial d'aquests espais per promoure la participació ciutadana i facilitar el desenvolupament de projectes col·lectius. Això implicava donar-los un paper proactiu en la dinamització de la vida comunitària, de manera que fossin llocs on les persones poguessin establir relacions, cooperar i generar iniciatives conjuntes.

Objectius principals d'aquesta línia estratègica del Pla municipal d'acció comunitària 2018-2022:

1. Transformar els equipaments en espais de trobada i participació:

- Es volia que els equipaments fossin espais oberts, accessibles i flexibles, on la ciutadania pogués reunir-se per debatre, proposar i dur a terme projectes que responguessin a les necessitats dels barris.
- Es buscava fomentar la interacció entre col·lectius diferents, aprofitant els equipaments com a punts de cohesió on persones d'edats, orígens i interessos diferents poguessin col·laborar i compartir experiències.

2. Descentralitzar l'acció comunitària:

- Es va apostar per una descentralització de les polítiques d'acció comunitària i atorgar més autonomia i protagonisme als barris i territoris. Així, els equipaments esdevindrien centres neuràlgics a escala local i adaptarien les seves activitats i serveis a les particularitats i necessitats de cada zona.
- Aquesta proximitat permetria augmentar la implicació de la ciutadania en la vida comunitària i en la resolució de problemes locals.

3. Dinamitzar projectes comunitaris des dels equipaments:

- Els equipaments es van concebre com a plataformes per impulsar i donar suport a projectes col·lectius que tinguessin un impacte positiu en la comunitat. Això podia incloure des d'activitats culturals i formatives fins a iniciatives de solidaritat i cohesió social.
- Aquests espais oferirien suport tècnic i recursos per a les iniciatives veïnals de manera que es promouria la creació d'una xarxa activa d'acció comunitària.

4. Afavorir la col·laboració entre equipaments i la xarxa associativa:

- Un altre aspecte important era fomentar la col·laboració entre els diversos equipaments municipals i les entitats i associacions dels barris. Aquesta col·laboració buscava optimitzar recursos, generar sinergies i donar més força a les iniciatives comunitàries.
- Es pretenia que els equipaments fossin espais que aglutinassin l'energia associativa i veïnal, que facilitessin

En definitiva, aquesta línia estratègica va voler convertir els equipaments municipals en **autèntics motors d'acció comunitària**, no només com a prestadors de serveis, sinó com a espais de participació, intercanvi i transformació social. Els equipaments van passar a tenir un rol central en la dinamització dels barris, la qual cosa va contribuir a l'empoderament veïnal i al desenvolupament d'una ciutat més cohesionada i participativa.

C. Els casals de barri com a equipaments comunitaris

Quan el Pla municipal d'acció comunitària 2018-2022 parla de fer dels equipaments de proximitat motors de vida i projectes comunitaris: actius comunitaris al territori, té com a marc de referència uns equipaments que, amb una diversitat de funcionalitats (poden ser biblioteques, centres cívics, casals de gent gran, casals de barri, centres esportius, etc.) tenen incorporada una funcionalitat comunitària més enllà de la seva específica.

Així, doncs, podem dir que:

- Tots els equipaments de la ciutat poden tenir en comú la possibilitat **d'esdevenir motors d'accions i projectes comunitaris**. S'entén "comunitari" com **una resposta col·lectiva a un repte social**.
- L'acció comunitària es materialitza en una manera de fer (metodologia) i en una intencionalitat determinades (objectius substantius).
- Aquesta intencionalitat o mirada comunitària exigeix **proactivitat**, treballar "cap a fora", "anar a buscar" els altres i oferir-s'hi; això interpel·la directament les funcions i tasques que han de desenvolupar els equips de professionals que hi treballen.
- La reflexió i els coneixements acumulats en aquest projecte han de representar una oportunitat de primer ordre per definir què hauria de ser un **casal de barri** i quins serveis o funcions haurien de tenir; un equipament la missió del qual és dinamitzar i assumir un cert **lideratge en la vida comunitària** del seu territori.

El sociòleg nord-americà Eric Klinenberg, investigador sobre els espais públics i la vida urbana, va desenvolupar el concepte "palaus del poble"¹ per referir-se a les infraestructures que juguen un paper crucial en la cohesió i la resiliència de les comunitats. Llocs de trobada i interacció on es fomenta la participació ciutadana i es facilita l'accés a recursos i serveis per a tothom, independentment de la situació socioeconòmica de cadascú, per construir comunitats més fortes i arrelades.

Quan es va definir el [Pla estratègic dels casals de barri 2015-2018](#) posava l'accent en el caràcter "de proximitat" d'aquests casals de barri, la missió dels quals es definia com: *promoció de la ciutadania activa, la col·laboració, el diàleg i la solidaritat entre els veïns i les veïnes del barri, amb la participació del teixit associatiu en la seva gestió, facilitant espais dotats d'infraestructures i recursos per a la participació i l'intercanvi entre els veïns i les veïnes i els col·lectius, procurant el desenvolupament inclusiu i el benestar del barri.*

¹ E. Klinenberg, *Palacios para el pueblo. Políticas para una sociedad más igualitaria*. Capitán Swing, 2021

En aquell moment, s'intuïa un model de casal de barri com un equipament proper als veïns i veïnes i com un escenari d'oportunitats per a la cohesió i inclusió, però ha estat posteriorment quan s'ha anat consolidant el marc conceptual d'acció comunitària al voltant d'aquestes infraestructures de proximitat, potenciadores de vincles i xarxes veïnals i que fan d'aquests espais veritables oportunitats per identificar nous actius en el territori i perquè veïns i veïnes esdevinguin subjectes polítics actius en la millora de les condicions de vida del territori.

Els casals de barri es configuren com a autèntiques "infraestructures comunitàries". Entenem aquestes infraestructures com els **espais físics** i les **organitzacions que fomenten les relacions personals** i contribueixen a la política d'acció comunitària.

L'existència d'aquests **espais i organitzacions** pot crear una relació virtuosa amb un impacte significatiu en l'entorn social. Ara bé, els **espais físics**, per si sols, no tenen un efecte real en la comunitat si no hi ha una acció humana que els orienti i en defineixi la intencionalitat. D'altra banda, les **organitzacions** que promouen aquestes relacions són especialment rellevants des de la perspectiva comunitària de l'enfortiment social, sobretot si van més enllà de la seva xarxa mateixa i busquen connectar i col·laborar amb altres persones i activitats, encara que sigui de forma puntual.

Així, poden actuar com a "vincl" entre persones que comparteixen el projecte, o com a "pont" si són capaces de coordinar i generar projectes i activitats amb altres actors de la comunitat.

Les infraestructures comunitàries no són exactament capital social, sinó les condicions físiques que en determinen el desenvolupament (*Klinenberg, 2021, p.14*). Els casals de barri són aquestes "condicions físiques", i afegim "humanes" perquè el personal que hi treballa té un paper fonamental en la construcció de capital social i de les xarxes relacionals.

El Pla d'acció comunitària aborda una línia de treball específica sobre casals de barri que ha de permetre, des d'una mirada global, de ciutat, repensar-los com a **equipaments comunitaris** que treballin per l'enfortiment de projectes associatius i per la cohesió social al territori.

Alhora, aquesta mirada global també ha de permetre establir criteris i indicadors de seguiment i avaluació, estàndards de funcionament, instruments de visibilització i comunicació, i tot allò que té a veure amb l'acompanyament i seguiment del projecte i la gestió dels casals de barri.

Així doncs, el marc conceptual dels equipaments de proximitat amb perspectiva comunitària es construeix a partir de certs principis metodològics i operatius que s'han de posar en pràctica a cadascun dels equipaments:

- Més "projecte" que "taller", o tallers amb l'objectiu de generar processos relacionals, vincl i organització i acció col·lectiva.
- Intencionalitat "d'anar a buscar" més que no pas "d'esperar que vinguin".
- Treballar les relacions amb persones i entorn: ser proactius a l'hora de mantenir vives relacions amb l'entorn (altres equipaments, serveis, ciutadania activa, etc.).
- Capacitat de llegir i relacionar-se amb la diversitat que habita l'entorn.
- La ciutadania ha de poder donar i expressar-se; la seva "participació" no es pot limitar a "consumir activitat".

Per tant, és important que cada casal de barri construeixi el seu projecte d'equipament i respongui a les següents bases metodològiques:

- Partir d'una diagnosi de l'entorn del casal de barri que cal anar actualitzant periòdicament, amb una mirada global, tenint en compte oportunitats d'Elaborar el projecte del casal de barri de manera participada, obrint portes d'entrada a la participació veïnal, sobretot a les persones no organitzades. Diversificar els espais de participació per potenciar la creació de projectes nous amb actius nous.
- Fer seguiment, valoració i avaluació: impacte quantitatiu i qualitatiu.
- Establir objectius orientats en funció de la intencionalitat comunitària: la mirada comunitària, que promou diàleg i facilita la participació comunitària per a tots i totes, ha d'estar inclosa en la definició dels projectes.

D. El model dels casals comunitaris

Fruit de l'experiència i del treball dut a terme per l'Àrea, els districtes i la Xarxa de casals de barri mateixa, s'acaba dissenyant el [Model de casals de barri com a casals comunitaris](#), per donar un marc de referència de ciutat i destacar la tasca que fan i la seva missió de lideratge en la vida comunitària del seu territori. I, per tant, la necessitat de poder establir uns elements metodològics i de funcionament comuns que garanteixin les mateixes oportunitats per a la ciutadania i promoguin la seva vinculació al barri, al teixit veïnal, grupal i associatiu del seu territori. Així, doncs, el **model pretén enriquir/enfortir els casals de barri de Barcelona en la seva dimensió comunitària**. Defineix una proposta que vol ser flexible, amb capacitat d'adaptar-se a la diversitat de contextos socials i projectes i als reptes i necessitats socials, sempre canviants. Presenta una intencionalitat clara de dotar d'una estratègia comuna als casals de barri de Barcelona.

Alguns casals de barri de la ciutat ja responen a aquest model o s'hi apropen molt. La diversitat de casals de barri, que té a veure amb la diversitat de territoris, propostes, models de gestió, pressupostos i dotacions, etc., fa que visquin a la ciutat casals molt allunyats d'aquest model que ara presentem, al costat d'altres que el representen plenament.

Partim de la base que tant la conjuntura social com l'evolució pròpia dels casals de barri a la ciutat, sobretot després de la situació generada per la pandèmia de la covid-19, ens demanen definir una estratègia innovadora que n'orienti un salt d'escala de base comunitària.

Ens trobem en un context en què les desigualtats socials es relacionen amb diverses escales vinculades no només a les necessitats "tangibles" (absència de recursos i infraestructures, falta de condicions materials mínimes per a una vida en dignitat, etc.), sinó també al capital intangible (coneixements, oportunitats, capacitats intel·lectuals, relacionals, emocionals). Aquest darrer aspecte, caracteritzat pel seu dinamisme i multidimensionalitat, requereix una agenda transformadora, integral i innovadora en les estratègies per abordar les desigualtats.

Davant d'aquest escenari, hem de parlar d'un increment de la complexitat de les necessitats socials, i també de la diversitat d'agents que aborden aquestes necessitats des de múltiples dimensions:

- Emergència d'alguns reptes socials, com s'ha vist en el context de la crisi de la covid-19.

- Necessitat d'enfortir la participació comunitària en la resposta a aquests reptes socials (xarxes de suport mutu o solidaritat, espais de gestió del malestar, bancs de temps i xarxes d'intercanvi, etc.).
- Noves dinàmiques de col·laboració entre els diversos agents del territori.
- Nous agents i més diversitat de perfils i competències entre els professionals i serveis que donen resposta a les necessitats socials.
- Innovació i proximitat des dels territoris en la resposta a algunes necessitats socials (prescripció social, superilles de cures, radars veïnals, voluntariat i programes intergeneracionals en els barris, espais comunitaris de referència, etc.).

Al voltant d'aquesta realitat, els equipaments de proximitat com els casals de barri tenen una funció crucial a l'hora de desenvolupar una intencionalitat i una mirada comunitària que els permeti respondre, des del coneixement situat en els territoris, a la complexitat de les necessitats socials esmentades anteriorment. D'aquesta manera, els casals de barri han de dur a terme projectes i activitats des del diàleg amb l'entorn, procurar ser accessibles per a tothom i promoure la participació comunitària de les persones usuàries dels equipaments, de les persones que habitualment no hi participen i dels actors comunitaris de l'entorn.

Els casals comunitaris compartiran uns principis determinats, que seran la **base de les línies d'actuació** i dels projectes que posaran en marxa:

1. Ser accessibles i públics:

Tot casal de barri ha de ser un espai inclusiu on tothom s'ha de sentir convidat a participar, sense establir exclusions ni barreres d'accessibilitat (física, sensorial, etc.) de cap mena. Aquesta referència a "tothom" no té a veure únicament amb persones diverses (incloent-hi tant les que hi participen habitualment com les que no), sinó també amb grups socials, entitats i serveis i altres equipaments.

- 2. Fomentar la connectivitat i proactivitat:** Tot casal comunitari ha de sortir a buscar i crear llaços amb les persones i entitats del territori. No només es tracta d'aprofitar els vincles habituals ja existents, sinó de generar sinergies noves que possibilitin el sorgiment de projectes a partir d'un treball en xarxa amb la ciutadania.
- 3. Ser adaptables:** Els casals comunitaris han d'estar disposats a transformar-se i adequar-se a altres propostes que tenen lloc al territori. És transcendental escoltar les demandes i necessitats de la ciutadania i incorporar-les als projectes i línies de treball dels equipaments.
- 4. Impulsar vincles i relacions:** Els casals comunitaris han de promoure que la ciutadania i els agents comunitaris es trobin i s'interrelacionin mitjançant la posada a disposició del seu espai físic per desplegar la vida comunitària o bé treballant en el territori perquè aquesta vida comunitària pugui donar-se també fora de l'equipament.
- 5. Fer acompanyament de processos:** Un casal comunitari ha d'acompanyar la concreció de les iniciatives i les propostes de la ciutadania, així com la resposta a les necessitats socials. No n'hi ha prou amb fer derivacions a altres serveis

i equipaments. El casal ha de ser-hi present des del moment de detecció d'una demanda i acompanyar per trobar-hi una alternativa o una manera d'atendre-la.

- 6. Confiança i corresponsabilitat:** Els casals comunitaris han d'arribar al territori de proximitat amb la voluntat de valorar les demandes detectades i l'objectiu de generar i desplegar accions. Així es facilita l'encaix col·lectiu, perquè es genera confiança i proximitat amb la comunitat i hom la fa particip de manera corresponsable en la cerca d'alternatives i propostes per a les necessitats locals.

D'altra banda, la intencionalitat de l'activitat als casals comunitaris gira al voltant de **tres eixos** que s'han d'articular en funció de la realitat territorial i social del seu entorn.

PRIMER EIX: CULTURA COMUNITÀRIA

Aquest eix apunta més a la creació i exposició del que fa la gent del barri que no pas a la producció i programació per al consum cultural.

Els casals comunitaris han d'entendre la cultura i aterrar-la en l'àmbit comunitari com una expressió de protagonisme, d'organització col·lectiva i d'empoderament.

No es tracta únicament de descentralitzar activitats perquè les persones dels barris puguin gaudir de propostes a les quals no té un accés fàcil, sinó de considerar la cultura com una oportunitat per a l'organització de les seves pròpies expressions culturals i que es vegin reflectides o puguin tenir un espai en el casal comunitari i la vida comunitària dels barris.

La funció de la cultura comunitària es vincula a processos de capacitació, d'experiència organitzativa, d'espais expositius, d'organització de tallers, etc. Aquest eix requereix, a més, que els casals comunitaris aportin prou flexibilitat per adaptar-se als canvis en el veïnat, mitjançant la revisió de les propostes vinculades a la cultura comunitària de manera paral·lela a aquestes transformacions.

SEGON EIX: BENESTAR COMUNITARI

Entre les grans estructures de l'Estat de benestar (salut, educació, serveis socials, etc.) i les necessitats de les persones, hi ha un gran espai per a la capacitat de les persones de cuidar-se, donar-se suport mutu i ser solidàries entre elles.

Així, des de la proximitat que els caracteritza, els casals comunitaris han d'organitzar activitats que contribueixin a generar elements del benestar comunitari més enllà del benestar que produeix la trobada relacional (per exemple: voluntariat per al suport a la tramitació de processos administratius, com prestacions socials o gestions relacionades amb la salut; suport per a la recollida d'aliments; bancs de roba; espais comunitaris de referència; relació amb escoles i entre equipaments propers; projectes d'ajuda mútua; vincles entre la societat i Educació; Salut; etc.). Aquestes activitats apunten a visions i pràctiques noves de participació tant en relació amb la diversitat

d'agents com amb els models de vinculació i participació de les activitats.

D'altra banda, a partir de l'experiència de diversos projectes al voltant de les cures i el benestar (**projecte pilot "VilaVeïna"**, entre d'altres), i d'altres projectes comunitaris amb col·lectius en situació de vulnerabilitat com han estat el **B-MINCOME** o **l'Amunt!**, o la territorialització i l'estratègia de proximitat del **Barcelona Cuida** i de l'**Estratègia Contra la Soledat**, sorgeix l'oportunitat que els casals de barri esdevinguin agents actius i articuladors de la territorialització i desplegament dels serveis de les cures i el benestar comunitari a la ciutat de Barcelona, ja que es consideren espais privilegiat per desenvolupar aquesta estratègia d'impacte territorial, atès que es tracta d'equipaments que esdevenen espais de referència comunitària per als veïns i veïnes del barri.

Des d'aquests equipaments es fomenta la participació de la ciutadania i s'hi promouen vincles i relacions per potenciar la seva implicació tant en la identificació de les seves necessitats com en el disseny d'accions col·lectives com una manera de trobar resposta a aquestes necessitats. Per tant, poden desenvolupar un servei específic, que permeti referenciar-los com a actius mobilitzadors, articuladors i promotors del benestar col·lectiu, de la cura i de lluita contra la soledat no desitjada. Aquest servei s'anomena **Servei de cures i benestar comunitari**, i s'impulsarà com a resposta a les necessitats especificades més amunt (es desenvolupa en l'apartat de les línies d'acció).

TERCER EIX: ORGANITZACIÓ COMUNITÀRIA

El casal és l'espai motor i de referència de relacions i vincles, provisió d'acompanyaments i metodologies adreçades a facilitar un augment i millora de l'organització social i associativa.

L'organització comunitària facilita les connexions amb altres serveis, equipaments i la ciutadania en general. Això suposa un treball cap a dins del casal en el sentit d'incrementar la implicació ciutadana en els

projectes comunitaris, i cap a fora per facilitar la incorporació de més persones, sobretot les que estan menys organitzades, més desvinculades, desafiliades o invisibilitzades. Per exemple, el suport a activitats i a la ciutadania organitzada i no organitzada per a la sol·licitud de subvencions i permisos, ajudes a la tramitació de gestions associatives, formació de cooperatives, mercats d'intercanvi, etc.

És important que cada casal tingui el seu projecte d'equipament. No n'hi ha prou amb proclamar la intencionalitat comunitària dels casals, cal concretar-la per fer-la efectiva en el projecte d'equipament, entès com "el conjunt de valors, principis, intencions, objectius, mètodes, estratègies, etc. que es posaran en pràctica a l'hora de prestar o desenvolupar el servei que li correspon. Allò que diferencia i dona sentit a un equipament és el seu projecte i no només els serveis que ofereix, que ha de ser capaç d'evolucionar i canviar a partir de les relacions comunitàries contínues que estableix i fruit de l'anàlisi de resultats i de l'avaluació".

No es tracta d'un projecte rígid, inflexible, incapaç d'adaptar-se als canvis, sinó el contrari, ha de ser capaç d'evolucionar i canviar a partir de les relacions comunitàries contínues que estableix i fruit de l'anàlisi de resultats i de l'avaluació. És quelcom dinàmic, viu, com ho són la vida comunitària i les relacions humanes.

Per dur-lo a terme, cal facilitar la màxima participació possible en el moment de la seva elaboració i continuar cercant aquesta participació quan s'hagi de revisar fruit dels canvis esmentats.

Cal partir d'una diagnosi prèvia de la realitat social del territori on desenvoluparà les seves activitats per tenir una panoràmica sobre la seva població objectiu. Aquesta diagnosi ha de tenir en compte les necessitats socials, el mapa d'actors, les seves relacions i els actius territorials (recursos públics i actius socials).

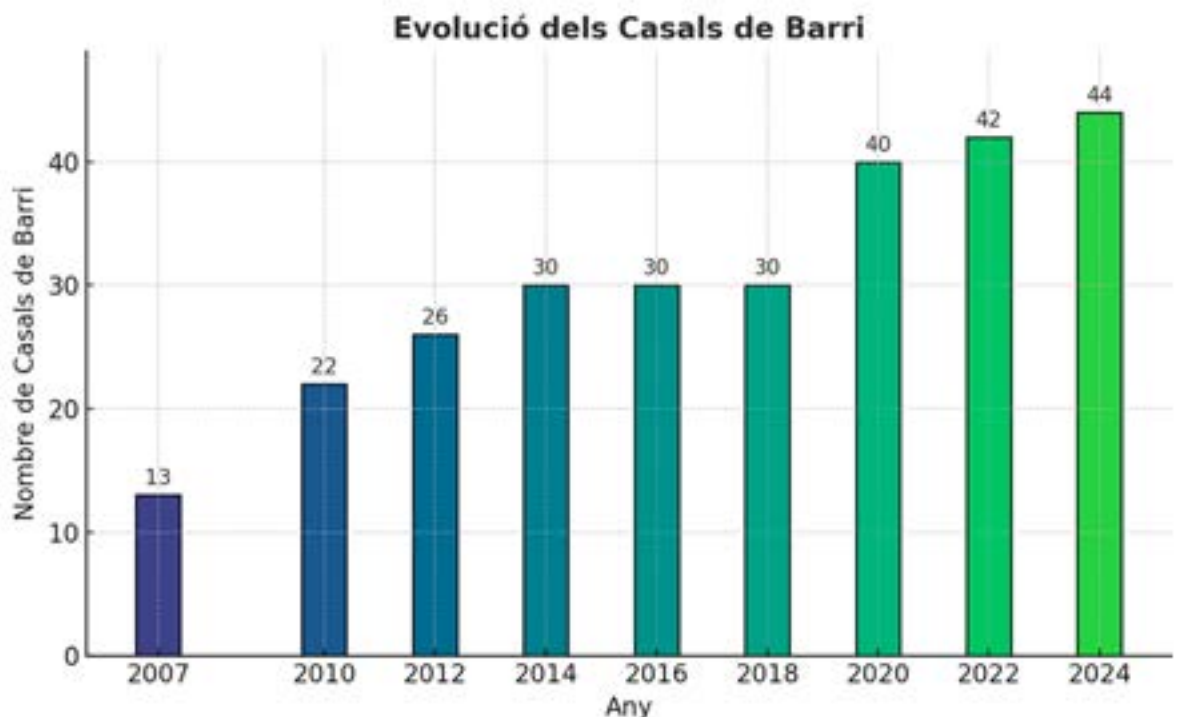
El projecte ha d'establir els mecanismes de seguiment i avaluació, tant del seu procés de treball com de l'impacte en el territori i sobre l'equipament. Per a això, s'han d'analitzar i avaluar periòdicament l'impacte i l'adequació de les actuacions dutes a terme en funció dels objectius estratègics definits. Aquesta avaluació regular permetrà revisar el contingut del projecte per adequar-lo a la realitat canviant del territori i les persones que l'habiten.

4 Situació actual (2024)

Nombre de casals de barri a la ciutat de Barcelona

A dia d'avui, la ciutat de Barcelona té 44 casals de barri. Aquest nombre ha anat augmentant els darrers anys, com podem observar a la gràfica següent.

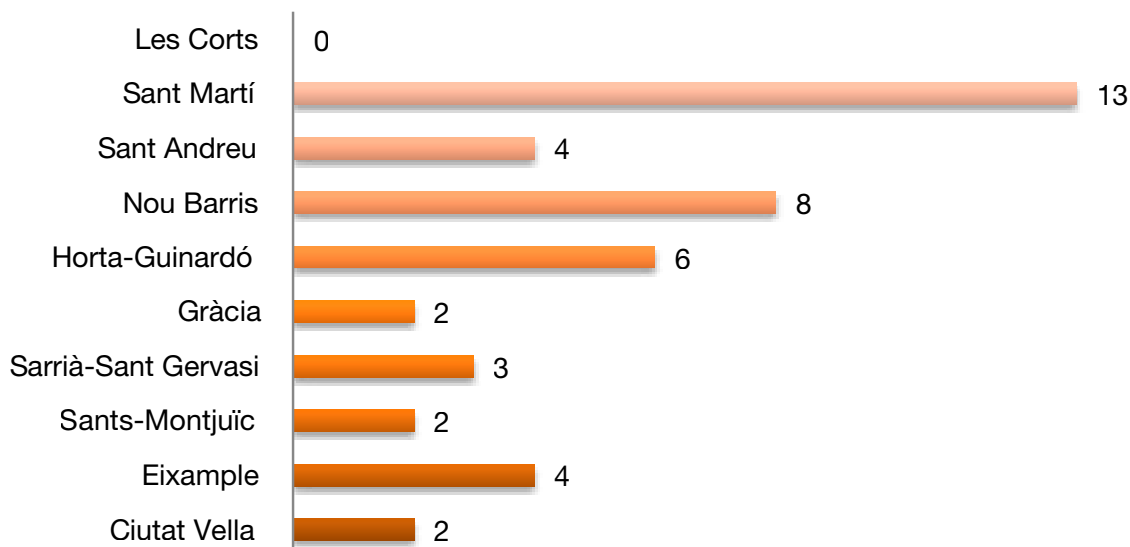
Aquest creixement exponencial és fruit de diversos motius, com, per exemple, la transformació d'alguns equipaments o d'alguns edificis municipals en casals de barri, la demanda d'algunes entitats de barri per obtenir la gestió d'un equipament determinat o, simplement, la voluntat del districte corresponent de donar resposta a les necessitats socials d'enxarxament de les persones de cada barri.

Per tant, l'evolució al llarg dels anys la podem veure representada en aquesta gràfica:

A més, estan distribuïts de forma molt desigual per la geografia de la ciutat. El districte amb més casals de barri és Sant Martí, que en té tretze, mentre que el districte de les Corts no té equipaments d'aquesta mena. La distribució entre els deu districtes de la ciutat és, doncs, la següent:

Nombre de casals de barri per districte

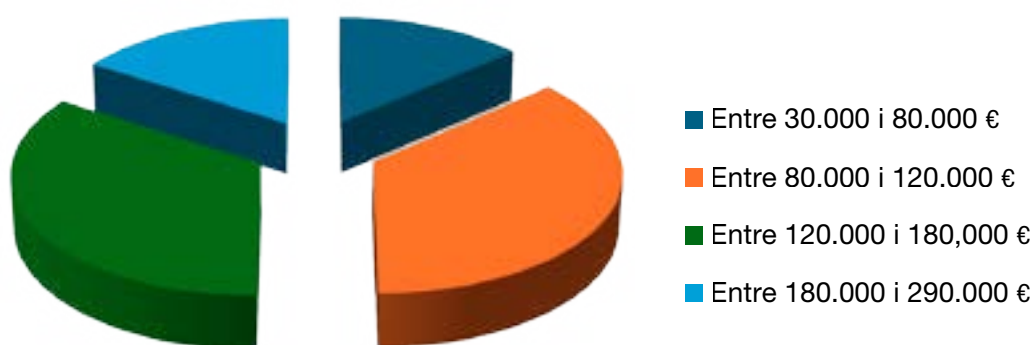
Pressupost dels casals de barri

Més enllà de la distribució física dels casals de barri a la ciutat, la diferència principal entre els equipaments és la dotació pressupostària que tenen assignada, la qual cosa repercuteix directament en el nombre d'hores d'obertura al públic i el nombre de professionals que hi treballen. Ens trobem casals amb una dotació pressupostària d'uns 35.000 €/any, la qual cosa no permet obrir l'equipament moltes hores al dia o bé ho fa amb una sola persona atenent el públic i dinamitzant els espais (la qual cosa és molt difícil). En canvi, hi ha d'altres equipaments que poden obrir vuitanta hores setmanals i fer-ho amb dos o tres treballadors de manera permanent.

El cost anual mitjà d'un casal de barri a Barcelona és de 116.066,29 €. D'entre tots els districtes, Nou Barris disposa del casal de barri pressupost més elevat, mentre que Sant Martí té el casal de barri amb el pressupost més reduït.

Finalment, si dividim els 44 casals segons el seu pressupost, obtenim la gràfica següent:

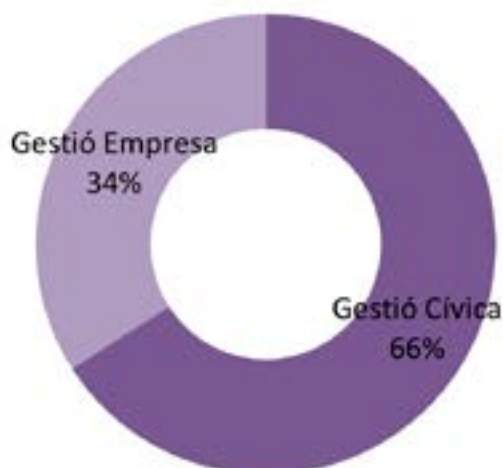
Nombre de casals de barri amb pressupost anual

Gestió dels casals de barri

També és destacable la diferència quant a la gestió de l'equipament, ja que la major part dels casals de barri, en concret un 66%, són de gestió cívica per part d'entitats del barri. La resta, el 34%, estan gestionats per una empresa adjudicatària d'una licitació de concessió de serveis.

Percentatge de tipus de gestió

Context socioeconòmic dels casals de barri

Tanmateix, el context socioeconòmic de cada casal és el que determina que el projecte de cada casal de barri sigui diferent, ja que els objectius de cada equipament seran molt diferents en funció de les necessitats socials que hi hagi en un barri o districte i l'altre. En alguns casals de barri, el projecte posarà més èmfasi en la soledat; en d'altres, en projectes de cultura, o fins i tot en projectes que vetllin per l'empoderament juvenil del territori.

Al l'annex I d'aquesta mesura de govern podem observar els diversos índexs de vulnerabilitat als barris on hi ha casals de barri, classificats en índex de vulnerabilitat baix, moderat o alt. La distribució dels casals de barri segons aquesta variable és que el 25% dels casals de barri es troben ubicats en barris de vulnerabilitat alta (la majoria, al Districte de Nou Barris), un 35% en barris amb índex de vulnerabilitat moderat i un 40% en barris amb índex de vulnerabilitat baix.

Per tant, és un clar indicador de les diferències socioeconòmiques que tenen els entorns en els quals han de treballar els casals de barri, el perfil de població que hi viu i les necessitats que té.

Totes aquestes diferències només serveixen per constatar que cada casal de barri és diferent en diversos aspectes i això, per tant, fa que els objectius dels casals de barri hagin de ser per força diferents en tots els casos. Són 44 situacions diferents, amb unes necessitats i unes possibilitats molt diverses, per la qual cosa el projecte de cada equipament ha de ser diferent per força.

Però això no s'aconsegueix si l'equip tècnic del casal no vetlla perquè el seu projecte d'equipament sigui un reflex d'allò que el barri vol i necessita, del que el barri desprèn. Per això, és clau que el projecte d'equipament es treballi i es construeixi conjuntament amb els agents publicoprivats del territori, i que aquest es vagi actualitzant any rere any, fruit d'una observació permanent del barri, del territori.

---

5 Objectius de la mesura de govern

Objectius generals

Els objectius de la mesura de govern per al desplegament del model de casals de barri com a casals comunitaris pretenen un abordatge integral per a la totalitat dels casals de barri de la ciutat de Barcelona.

Objectius generals:

- 1 Establir un model de ciutat de casal de barri com a casal comunitari**, on aquests espais esdevinguin subjectes actius de la política municipal d'acció comunitària. Aquest model ha de reflectir les necessitats particulars de cada barri, fomentar la participació ciutadana i la cohesió social i assegurar-ne la implementació progressiva a tota la ciutat.
- 2 Establir un marc regulador per a la implantació del model:** Desenvolupar un marc normatiu que reguli i doni suport a la implantació del model de casal de barri comunitari a tota la ciutat, el qual garanteixi que s'integrin totes les perspectives sectorials i que el model disposi d'una base sòlida per al seu desplegament efectiu en els diferents districtes i barris.
- 3 Millorar la coordinació i la corresponsabilitat entre les àrees i els districtes perquè els equipaments comunitaris siguin més eficients:** Assegurar que la **corresponsabilitat entre l'àrea i els districtes** permeti dissenyar i implantar el model de casal de barri comunitari, amb la promoció d'una col·laboració efectiva que optimitzi els recursos i garanteixi la gestió eficient dels equipaments en benefici de la comunitat.

Objectius específics

Objectiu 1:

- 1.4. Identificar i analitzar les necessitats específiques de cada barri per adaptar el model de casal de barri a la seva realitat sociocultural.
- 1.5. Desenvolupar programes i activitats comunitàries en els casals que promoguin la participació activa dels veïns i veïnes, amb especial atenció a col·lectius i persones vulnerables o infrarepresentats.
- 1.6. Establir mecanismes d'avaluació contínua per monitorar l'impacte dels casals de barri en la cohesió social i ajustar-ne les accions en funció dels resultats obtinguts.

Objectiu 2:

- 2.1. Redactar una normativa municipal que defineixi clarament el rol dels casals de barri com a espais comunitaris, incloent-hi les seves funcions, governança i finançament.
- 2.2. Garantir la participació activa dels diversos sectors (educació, cultura, serveis socials, joventut, etc.) en la definició i aprovació del marc normatiu.
- 2.3. Crear un calendari d'implantació progressiva del marc jurídic, amb fases clarament definides i terminis per a la seva aplicació en els diversos barris de la ciutat.

Objectiu 3:

- 3.1. Crear taules de coordinació entre les àrees municipals i els districtes per assegurar la comunicació efectiva i la corresponsabilitat en la gestió dels casals de barri.
- 3.2. Establir mecanismes per optimitzar l'assignació i la gestió dels recursos destinats als casals de barri, assegurant-ne una distribució equitativa entre els districtes segons les seves necessitats.
- 3.3. Desenvolupar plans de formació per al personal dels casals de barri i altres agents comunitaris, enfocats en la gestió col·laborativa i la coordinació entre les diverses àrees municipals i districtes.

6 Línies d'acció

La mesura de govern inclou un pla de treball a quatre anys, amb actuacions a curt i mitjà termini. No obstant això, no es tracta de línies d'acció tancades. Es complementen amb altres actuacions durant la implantació, amb l'acompanyament i col·laboració d'altres àrees o districtes de l'Ajuntament. Així mateix, s'ha previst una avaluació del pla de treball per determinar si les línies d'acció s'han acomplert.

La mesura de govern té com a objectiu transformar els casals de barri en **espais comunitaris de cohesió social i participació ciutadana**. A continuació, es detallen les línies d'acció i actuació previstes:

6.1. Disseny del Pla funcional i la Guia de costos

Pla funcional

- Definició del funcionament de l'equipament: establir els principis bàsics i operatius del casal de barri, amb èmfasi en la seva dimensió comunitària.
- Guia metodològica per al desenvolupament comunitari: crear una guia per orientar les accions que fomentin la participació i la cohesió veïnal.
- Definició de perfils i funcions: identificar els perfils professionals necessaris i establir-ne les funcions, adaptades al model comunitari.
- Definició de la cartera de serveis essencials:
  - Servei d'acollida i informació: facilitar l'accés a la informació i l'orientació a la ciutadania.
  - Dinamització d'espais de trobada: fomentar espais d'interacció social per enfortir la xarxa comunitària.
  - Activitats de cultura comunitària: promoure activitats culturals i creatives que involucrin el veïnat.
  - Suport a iniciatives del veïnat: oferir suport logístic i organitzatiu a les iniciatives sorgides dels mateixos participants i veïns.
  - Promoció del benestar col·lectiu: impulsar accions que millorin el benestar i les cures a escala comunitària.
  - Serveis específics segons l'entorn: implantar serveis addicionals (com cuina, ràdio, horts, arts escèniques) d'acord amb les necessitats del barri.

- Generació d'una guia de costos dels casals de barri: treball específic per a l'elaboració d'aquest document.
- Definició del marc dels casals de barri.
- Distinció de les tipologies de casals de barri.
- Definició del catàleg de serveis.
- Definició de les despeses del personal tècnic associat a l'equipament.
- Càlcul dels costos d'activitat.
- Càlcul dels costos estructurals i de funcionament.
- Càlcul dels costos de coordinació.

6.2. Disseny i implantació del sistema d'avaluació dels equipaments

- Sistema d'indicadors d'avaluació: desenvolupar un conjunt d'indicadors per avaluar l'impacte i la qualitat dels casals com a espais comunitaris.
- Eina d'autoavaluació: crear una eina d'autoavaluació que permeti als casals analitzar la seva capacitat de generar cohesió comunitària.
- Construcció d'un índex de capacitat comunitària (inspirat en l'índex de vulnerabilitat urbana) a partir del teixit associatiu existent (evolució, dispersió, presència activa en les dinàmiques socials i institucionals, programes i activitats desplegades, etc.).

6.3. Casals de barri com a equipaments de proximitat articuladors dels serveis d'atenció social i comunitària dels territoris

- Creació d'espais de trobada entre serveis residents als casals de barri: facilitar la col·laboració entre diversos serveis del barri per compartir coneixements i experiències.
- Coordinació dels serveis amb perspectiva comunitària: establir un marc de treball conjunt entre els diferents serveis ubicats en el mateix espai per alinear-hi objectius, projectes i recursos.
- Diagnòstic compartit i estratègies col·lectives: fomentar la col·laboració per identificar necessitats i crear respostes més eficients a escala comunitària.
- Elaboració de respostes col·lectives a necessitats detectades: coordinar els recursos dels diferents serveis per donar una resposta integrada i coordinada a les demandes del barri.

6.4. Desplegament dels eixos de treball metodològic del model de casals comunitaris

- **Eix de benestar comunitari:** arran de la confluència de diverses iniciatives i projectes als darrers anys, com l'experiència pilot del VilaVeina, projectes comunitaris com el B-MINCOME i l'Amunt!, la territorialització i l'estratègia de proximitat del Barcelona Cuida, el desplegament del model de casals de barri com a casals comunitaris i el desplegament dels ECOR (espais comunitaris de referència) en diversos territoris, neix l'oportunitat de desenvolupar un servei específic:

El **Servei de cures i benestar comunitari**, en el si dels casals de barri, ha de permetre referenciar-los com a actius mobilitzadors, articuladors i promotors del benestar col·lectiu, de la cura i de lluita contra la soledat no desitjada, amb la **cartera següent de serveis i accions per desenvolupar:**

- **Creació d'espais comunitaris de referència**, espais on compartir inquietuds amb els veïns i les veïnes i cercar respostes col·lectives a necessitats individuals.
- **Servei de suport individual, orientació i acollida**, a partir de les demandes individuals, detecció de necessitats, orientació als recursos, serveis, programes existents al barri i a la ciutat i aprofitar les potencialitats i oportunitats com a actius nous al territori.
- **Servei de suport i acompanyament a interessos col·lectius**, per donar lloc a activitats i accions comunitàries noves enfocades a la connexió de les persones amb el seu propi entorn, millorar els vincles socials i relacionals de les persones (lluita contra la soledat), generar noves oportunitats i millorar l'accés als recursos en termes de cura i de benestar col·lectiu.

Aquest servei es desenvoluparà en vuit casals de barri de la ciutat de Barcelona, escollits de manera corresponsable amb els diversos districtes, i hi incorporarà una figura professional especialitzada, però integrada en l'equip de gestió de l'equipament, amb unes funcions específiques i horaris específics.

- Eix de cultura comunitària: aquest eix busca promoure la participació i la cohesió social a través de l'art i la cultura, fomentant el diàleg i l'expressió cultural comunitària als casals de barri. Alguns exemples d'accions per desenvolupar aquest eix metodològic poden ser:
  - Organitzar festivals comunitaris de cultura amb les veïnes del barri.
  - Crear tallers d'expressió artística col·lectiva.
  - Promoure projectes de memòria històrica local.
  - Fomentar la cultura intercultural amb espais dedicats a la promoció de les diverses cultures presents al barri.
  - Organitzar cicles de cinefòrums comunitaris amb debats sobre temes socials d'actualitat o sobre la història del barri, que promoguin la reflexió i la convivència.
- Eix d'organització comunitària: aquest eix s'orienta a consolidar la participació activa de la comunitat en la gestió i organització del casal, que fomenti la cogestió i el lideratge comunitari. Alguns exemples d'accions per desenvolupar aquest eix metodològic poden ser:
  - Creació d'espais de governança dels casals de barri formats per representants del veïnat, entitats i ciutadania no organitzada, amb capacitat de decisió sobre les activitats i el funcionament del casal.
  - Implantació de l'espai de programació mensual de l'equipament amb el veïnat per recollir propostes i opinions sobre el casal, per garantir que les activitats responen a les necessitats del barri.
  - Formació en lideratge comunitari per a veïnes del barri que vulguin dinamitzar activitats, amb l'objectiu de crear una xarxa de persones que pugui organitzar i liderar projectes dins del casal.

6.5. Formació i intercanvi d'experiències

- Jornades d'intercanvi: organitzar jornades per compartir experiències i pràctiques entre els equips de professionals dels diversos equipaments de proximitat.
- Formació en metodologia comunitària: oferir formació específica en metodologies que promoguin la transformació comunitària.
- Dinamització de la Xarxa de casals de barri (CB): impulsar el manteniment d'una xarxa activa entre els diversos casals, de la qual penguin els grups de treball.

- Experiències internacionals: recerca d'experiències d'equipaments comunitaris en altres països per tal de nodrir els coneixements.

6.6. Treball transversal amb àrees i districtes de l'Ajuntament i altres ens

- Col·laboració amb districtes: organitzar sessions de formació i oferir eines metodològiques als equips tècnics dels districtes per garantir la coherència en la implantació del model.
- Col·laboració amb àrees municipals: treballar conjuntament amb altres àrees de l'Ajuntament per facilitar el desplegament de la mesura.
- Cooperació amb la Direcció d'Acció Cívica de la Generalitat: treballar coordinadament amb altres nivells institucionals per assegurar la complementarietat de les accions.

6.7. Enfortiment de la participació ciutadana en el projecte de l'equipament

- Foment de la participació ciutadana: implantar mecanismes per garantir una participació activa i inclusiva del veïnat en el disseny i execució de les activitats dels casals.
- Foment del voluntariat: crear un programa de voluntariat que involucri activament la ciutadania en la gestió i dinamització de les activitats del casal, fomentant el sentiment de pertinença.

6.8. Eina de gestió informàtica compartida

- Plataforma digital de gestió: dissenyar i implementar una eina informàtica que permeti una gestió del dia a dia dels casals de barri i faciliti les inscripcions a les activitats, el seguiment del projecte i l'avaluació.

6.9. Identitat corporativa dels casals de barri de la ciutat de Barcelona

- Desenvolupament i implementació d'una identitat corporativa unificada per a tots els casals de barri de la ciutat de Barcelona, que ajudi a millorar la seva visibilitat, cohesió i reconeixement per part de la ciutadania.
- Desenvolupament d'una nova normativa gràfica per als casals de barri de la ciutat.
- Treball de la identitat dels casals de barri, a través de la definició de valors compartits.
- Generació d'un projecte conjunt entre la Xarxa de casals de barri, per compartir activitats i metodologies comunitàries, i replicar-la anualment.

---

7 Governança

L'òrgan responsable del desplegament d'aquest model és el Departament d'Equipaments de Proximitat i Política Comunitària de l'Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat.

Per dur a terme el seguiment i la governança d'aquesta mesura de govern, es desenvoluparan els mecanismes de gestió adients, tant per a la implantació com per al seguiment i l'avaluació. Es durà a terme seguint una estratègia de colideratge entre tots els actors implicats.

Els actors implicats en el desplegament d'aquest model comunitari dels casals de barri són:

- Departament d'Equipaments de Proximitat i Política Comunitària
- Direccions de Serveis Personals i de Territori (DSPiT)
- Gerència de Coordinació Territorial

Altres actors implicats per impulsar algunes línies del model:

- Direcció de Salut i Cures, de la Gerència d'Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat.
- Estratègia contra la soledat no desitjada, de la Gerència de Cultura, Educació, Esports i Cicles de Vida.

Per dur a terme el seguiment del desplegament d'aquesta mesura es constituirà un grup motor, format per direccions de Districte i responsables del Departament d'Equipaments de Proximitat i Política Comunitària. La funció d'aquest espai serà fer el seguiment de totes les línies d'acció i validació dels projectes que se'n derivin, des d'una òptica global i mancomunada i en coordinació amb altres espais de governança que s'esdevinguin de cadascun dels projectes. Aquest grup es reunirà un cop cada dos mesos, sense perjudici d'altres espais específics de seguiment i impuls de les diverses línies de la mesura.

Es constituirà un espai de treball amb les coordinadores de les direccions de serveis a les persones i al territori, com a referents d'equipaments de districtes. Aquest grup té un rol molt important de treball i contrast dels diversos projectes que es duran a terme per al desplegament del model. Es comptarà també amb el suport dels tècnics territorialitzats del Departament de Territorialització de l'Acció Comunitària i Suport a l'Associacionisme.

S'estableix un seguiment trimestral amb la Gerència de Coordinació Territorial per anar reportant informes de seguiment i avaluació del procés global de ciutat.

L'espai de la Xarxa de casals de barri tindrà un rol significatiu en el procés d'implantació, des del punt de vista de treball metodològic, i es trobarà quatre cops l'any.

Es durà a terme un disseny d'indicadors d'avaluació que permeti poder valorar l'acompliment dels objectius del model de casals comunitaris.

S'elaboraran informes de seguiment anuals; el primer es presentarà al març de 2025.

8 Calendari

9 Pressupost

Per dur a terme les diverses actuacions incloses en la mesura de govern, amb l'objectiu d'implementar el desplegament del model de casals de barri com a casals comunitaris, es preveuen les despeses següents:

Pressupost anual per al funcionament Dels casals del barri	
Total	5.850.085,80 euros

Pressupost per al desplegament del model	
2025	450.000 euros
2026	450.000 euros
2027	450.000 euros
Total	1.350.000 euros

**Mesura de govern per al
desplegament del model decasals
de barri com a casals comunitaris
2025-2027**

**Mesura de govern
Febrer 2025**